

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Наукова школа і персоніфікований досвід у світовому освітньому вимірі

*Дем'яненко Наталія Миколаївна,
доктор педагогічних наук, професор*

I. Основна мета дисципліни

обґрунтування значення наукової школи у розвитку науково-педагогічного знання, вивчення зразків персоніфікованого наукового внеску в педагогічну теорію і практику, формування вмінь і компетентностей упровадження інноваційних авторських розробок і технологій в освітньо-науковий процес закладу вищої освіти.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. ОПП «Педагогіка вищої школи. Тьюторинг» (магістратура)

III. Завдання дисципліни

ВВ2.02

Поглиблена підготовка за спеціальністю.

формування у магістрантів:

- понять: «наукова школа», «науково-педагогічна школа», «авторська школа», «науковий персоніфікований досвід»;
- обґрунтування наукової школи як педагогічного феномену, розкриття принципів і напрямів її функціонування, значення у оновленні змісту освітньо-наукового процесу закладу вищої освіти;
- з'ясування основних ознак, критеріїв діяльності наукової школи у світовому освітньо-науковому просторі;
- виявлення основних функцій наукової школи та специфіки науково-педагогічної школи;
- визначення персоніфікованих характеристик лідера (керівника) та членів (учнів) наукової школи, формування і розвитку рівнів їх науково-професійних відносин;
- ознайомлення з досвідом сучасних науково-педагогічних шкіл, напрямами та перспективами їхньої діяльності.

IV. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують

Після опанування навчальної дисципліни студенти набувають: знання концепцій розвитку освіти і педагогіки, методологічних засад відповідних досліджень; уміння здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність; розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм; формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію; здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук; розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти; застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки; критично осмислювати проблеми у сфері освіти,

педагогіки й на межі галузей знань; здатність до міжособистісної взаємодії та управління стратегічним розвитком команди в науково-педагогічній та науковій діяльності.

V. Короткий зміст дисципліни

Модуль 1. Феномен «наукова школа» у відкритому освітньо-науковому просторі.

Модуль 2. Організація і зміст діяльності наукової школи.

Модуль 3. Особистість керівника і членів наукової школи. Досвід та перспективи сучасних науково-педагогічних шкіл в Україні.

VI. Назва кафедри та викладацький склад

Кафедра педагогіки

Дем'яненко Н.М., доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогіки

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 90 год. (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 8 год., семінарських – 6 год, самостійної роботи – 76 год.

VIII. Основні

інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна викладається у III семестрі.

1. Алла Бойко: наукові, навчальні й моральні уроки: Наукова педагогічна школа / Упоряд. Л.А. Семеновська, А.В. Хоменко, В.М. Мокляк; ПДПУ ім. В.Г. Короленка. Полтава: ТОВ «АСМІ» 2015.
2. Гнізділова О.А. Наукові школи вищих педагогічних навчальних закладів Східної України XX століття: теорія, досвід, перспективи: монографія. Полтава, 2011.
3. Дем'яненко Н.М. До обґрунтування феномену «наукова школа». Історико-педагогічні студії: наук. часопис / НПУ імені М.П. Драгоманова. 2008. Вип. 2. С. 176-179.
4. Дем'яненко Н.М. Сутність і зміст феномену «наукова школа». Літопис сучасної науки й освіти України: Наукові школи, авторські системи і концепції / Ред. колегія В.Г. Кремень, В.І. Луговий, О.М. Топузов [та ін.]. Київ: Альфа-Віта, 2018. С. 12-13.
5. Зербіно Д.Д. Наукова школа: лідери і учні. Львів: Євросвіт, 2001.
6. Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України: науково-методичний посібник (за результатами магістерського науково-контекстного проєкту) / магістранти-автори Проєкту: О.О. Багінська, Н.Б. Буряк, О.А. Гарбуз, Д.О. Данчук, К.В. Заболоцька, Г.О. Кочконян, О.П. Мусійчук, Я.С. Назаренкова, Г.В. Сербулова, М.О. Харабара, А.В. Швець; консультування: Н.М. Дем'яненко, Н.Л. Акініна, Т.В. Багрій, І.М. Кравченко, В.О. Смікал; за заг. ред. Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021.
7. Наукові школи Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. 1834-2004 / Ред. В.П. Андрущенко, укл. В.П. Бех, Г.І. Волинка. Київ: Четверта хвиля, 2005.
8. Наукові школи Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди: колективна монографія / за заг. ред. І.Ф. Прокопенка; авт. колектив О.А. Андрущенко, Л.І. Білоусова, О.А. Гнізділова та ін. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2014.
9. Науковці України: 30 років досягнень, успіхів і визнання / За заг. ред. Ю.А. Шеремети, В.М. Зубань,

Н.М. Омельченко. Київ: Видавництво «Альфа-Віта Груп», 2021.

10. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги: Підручник / А.М. Бойко, В.Д. Бардінова, Н.М. Дем'яненко та ін.; під заг. ред. А.М. Бойко. Київ: ВД «Професіонал», 2004.
11. Регейло І.Ю. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні у ХХ – на початку ХХІ століття: монографія. Київ: Освіта України, 2014.

ІХ. Система оцінювання

Поточний контроль: групові, індивідуальні тьюторіали (індивідуально-пошукові завдання, наукові реферати, ессе, творчі роботи), модульні тести, комплексні контрольні роботи.

Підсумковий контроль: залік у ІІІ семестрі.